

دانشگاه شهید بهشتی

مشخصات کلن، برنامه درسی و

سفرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد

در رشته حقوق تجارت بین‌الملل

دانشکده حقوق

مصوب جلسه شورای دانشگاه مورخ ۸۳/۳/۶

این برنامه براساس مصوبه جلسه ۵۰۶ مورخ ۸۳/۲/۱۹ شورای عالی برنامه‌ریزی
مبتنی بر ضرورت ایجاد رشته حقوق تجارت بین‌الملل در دانشگاه شهید بهشتی و
مطابق سواد آبین‌نامه و اکنواری اختیار برنامه‌ریزی درسی به دانشگاهها توسط اعضای هیأت
علمی گروه حقوق دانشکده حقوق نهیه و تعليم و در جلسه مورخ ۸۳/۳/۶
شورای دانشگاه به تصویب رسید.

مصوبه شواری دانشگاه مورخ ۸۳/۳/۶ درخصوص برنامه درسی

رشته حقوق تجارت بین الملل دوره کارشناسی ارشد

برنامه درسی رشته حقوق تجارت بین الملل در دوره کارشناسی ارشد که توسط اعضا هیات علمی گروه آموزشی حقوق دانشکده حقوق تهیه و تدوین شده بود با اکثریت آراء به تصویب رسید.
این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
* هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای دانشگاه برسد.

رای صادره جلسه مورخ ۸۳/۳/۶ شورای دانشگاه در مورد برنامه درسی رشته حقوق تجارت بین الملل در دوره کارشناسی ارشد صحیح است به واحدهای ذیربسط ابلاغ شود.

هادی ندیمی
رئیس دانشگاه

فصل اول:

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل

برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته حقوق تجارت بین الملل

کمیته تخصصی: حقوق
رشته: حقوق تجارت بین الملل
دوره: کارشناسی ارشد

شورای دانشگاه شهید بهشتی بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل که توسط کمیته تخصصی حقوق تهیه شده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده ۱. برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل از تاریخ تصویب برای دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی لازم الاجرا است.

الف- این برنامه می تواند توسط دانشگاهها و موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند مورد استفاده قرار گیرد.

ب- موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاصی تشکیل می شوند و تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران می باشند نیز می توانند از این برنامه استفاده کنند.

ماده ۲. مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل در سه فصل جهت ایجاد این دوره به دفتر گسترش آموزش عالی ارسال می شود.

معاونت تحصیلان تکمیلی
کد (۲۰۰)

۱- تعریف و اهداف :

دوره کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل یکی از برنامه های علمی و تخصصی حقوقی است که به منظور آموزش مسائل حقوقی مطرح در بازارگانی و داد و ستد های بین المللی تشکیل میگردد. در این دوره موضوعات مختلف حقوقی داخلی و بین المللی در ارتباط با صادرات کالا به کشورهای دیگر و واردات کالا به داخل کشور تدریس خواهد شد و قواعد مختلف حقوقی داخلی و بین المللی مورد بررسی تطبیقی قرار خواهد گرفت.

برنامه این دوره اهداف زیر را تعقیب می نماید:

- ۱- آگاهی دانشجویان از قواعد و مقررات داخلی مربوط به بازارگانی بین المللی ایران،
- ۲- آگاهی دانشجویان از قواعد و مقررات بین المللی و جهانی مربوط به بازارگانی خارجی کشورها،
- ۳- آشنایی دانشجویان با عهد نامه ها و اسناد بین المللی مربوط به بازارگانی بین المللی،
- ۴- آشنایی دانشجویان با سازمانها و موسسات خارجی و بین المللی دست اندر کار بازارگانی بین المللی،
- ۵- افزایش آگاهی و معلومات دانشجویان در جهت توسعه و پیشرفت علوم و فنون حقوقی - اقتصادی و رقابت در سطح بین المللی و جهانی،
- ۶- تربیت نیروهای متخصص برای رفع نیازهای حقوقی قطب بازارگانی کشور و همچنین آماده نمودن نیروهای توانمند برای حضور در صحنه بین الملل در ارتباط با مسائل مختلف حقوقی بازارگانی.

دانشگاه تهران
۱۴۰۰

۱۴۰۰

۲- طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی ارشد (نایپوسته) حقوق تجارت بین الملل حداقل چهار نیمسال و حداکثر پنج نیمسال تحصیلی (با پایان نامه) است و هر دانشجو باید ۳۲ واحد درسی را طبق برنامه تنظیمی بگذراند. به علاوه دانشجویانی که در دوره کارشناسی ۲ واحد درس معارف اسلامی و ۲ واحد منطق را نگذرانده باشند باید این ۴ واحد را نیز بگذرانند.

۳- شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل

داوطلبان ورود به دوره کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل باید از شرایط زیر برخوردار باشند.

- ۱- دارا بودن دانشنامه حقوق یا سایر رشته های مرتبط از مراکز آموزش عالی ایران، یا معادل آن از کشورهای دیگر به تأیید مراجع ذیصلاح،
- ۲- دارا بودن شرایط پذیرش طبق ضوابط وزارت علوم و تحقیقات و فناوری،
- ۳- پذیرفته شدن در امتحان ورودی و گزینش دانشجو.

مواد آزمون و ضرایب

مواد آزمون ورودی دوره کارشناسی ارشد رشته حقوق تجارت بین الملل توسط کمیته تخصصی دانشکده حقوق تعیین گردیده که بشرح ذیل می باشد:

- ۱- حقوق مدنی (تهذبات و مسئولیت مدنی) (ضریب ۴)
- ۲- متون حقوقی به زبان خارجی (ضریب ۴)
- ۳- حقوق تجارت (ضریب ۲)
- ۴- تعارض قوانین (بین الملل خصوصی) و حقوق معاهدات (بین الملل عمومی) (ضریب ۳)

ماده ۴. واحد های درسی

تعداد کل واحد های درسی رشته حقوق تجارت بین الملل ۳۲ واحد به شرح زیر می باشد.

- ۱. دروس تخصصی (اعم از الزامی و اختیاری) ۲۸ واحد طبق فهرست دروس.
  - ۲. پایان نامه ۴ واحد.
- بعلاوه ۴ واحد دروس جبرانی (۲ واحد معارف اسلامی و ۲ واحد منطق) برای دانشجویانی که این دروس را در دوره کارشناسی نگذرانده اند.

فصل دوم : جداول دروس:

- ۱- دروس تخصصی- الزامی کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل
- ۲- پایان نامه
- ۳- دروس تخصصی- اختیاری کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل

(۱) دروس اصلی - اجباری دوره کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل

کد درس	نام درس	واحد	جمع	ساعات	زمان ارائه درس	يا پیشنياز
				نظری	عملی	يا پیشنياز
۱	بیع بین الملل (۱) (واژه ها و سازمان های بین المللی تجاری)	۱	۱۶	۱۶	۱۶	
۲	بیع بین الملل (۲)	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۳	مالیه و تضمینهای بازارگانی بین المللی	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۴	حقوق نفت و گاز	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۵	داوری بازارگانی بین المللی	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۶	حقوق شرکت ها و موسسات تجربی چند ملیتی	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۷	بیمه های بازارگانی بین المللی	۱	۱۶	۱۶	۱۶	
۸	مقررات جهانی و بین المللی تجارت (WTO)	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۹	حقوق حمل و نقل دریایی کالا	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۱۰	حقوق حمل و نقل هوایی و زمینی کالا در بازارگانی بین الملل	۱	۱۶	۱۶	۱۶	
۱۱	تعارض قوانین تطبیقی و صلاحیت بین المللی دادگاهها	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۱۲	قراردادهای بین المللی	۱	۱۶	۱۶	۱۶	
۱۳	حقوق تجارت الکترونیکی	۱	۱۶	۱۶	۱۶	
۱۴	متون حقوقی به زبان خارجی	۲	۳۲	۳۲	۳۲	
۱۵	سمینار	۱	۱۶	۱۶	۱۶	
جمع کل واحد های الزامي						
۳۸۴						۳۸۴
۲۴						

(۲) پایان نامه

کد درس	نام درس	واحد	جمع	ساعات	زمان ارائه درس	يا پیشنياز
				نظری	عملی	يا پیشنياز
۱۶	پایان نامه	۴	۶۴	۶۴	۶۴	

معاونت تحقیقات تكمیلی
کد (۲۰۰)

(۳) دروس تخصصی-اختیاری

زمان ارائه درس یا پیشنباز	ساعات		جمع	و حد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری				
		۱۶	۱۶	۱	مسئولیت مدنی در تجارت بین المللی	۱۷
		۳۲	۳۲	۲	کلیات حقوق مالکیت فکری	۱۸
		۳۲	۳۲	۲	حقوق گمرکی و قواعد صادرات و واردات	۱۹
		۱۶	۱۶	۱	حقوق نمایندگی و شعبات فرعی	۲۰
		۳۲	۳۲	۲	حقوق انتقال فناوری	۲۱
		۱۶	۱۶	۱	حقوق رقابت در تجارت بین المللی	۲۲
		۱۴۴	۱۴۴	۹	دانشجویان ۴ واحد از دروس فوق را انتخاب و می گذرانند	

موزونت تحصیلان ذکریں
تند (۷۰۰)

فصل سوم: سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین الملل

- ۱- سرفصل دروس اصلی- الزامی
- ۲- سرفصل دروس اصلی- اختیاری

معاهده تضمیماتی
کد (۲۰۰)

عنوان درس: بیع بین الملل (۱) (واژه ها و سازمان های بین المللی تجارت)

شماره درس: ۱

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

در این درس دانشجویان با اصول و مفاهیم اولیه و زیر بنایی خرید و فروشهای بین المللی مانند بازاریابی، مذاکره و انعقاد قرارداد و انتقال کالای خریداری شده یا فروخته شده به داخل یا خارج کشور آشنا خواهند شد.

همچنین در این درس کلیه واژه ها و اصطلاحاتی که در حمل و تحویل کالا از مبدأ به مقصد در صادرات و واردات استفاده میشوند تعریف خواهند شد و ویژگیها و آثار حقوقی آنها مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

در این بخش اقدامات سازمانهای بین المللی برای هماهنگ کردن شرایط معاملات بین المللی نیز مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

سرفصل:

بخش اول

۱- عبارات و واژه های بازرگانی خاص در معاملات خارجی ، مانند اشکال مختلف قرارداد فروشن مثل CIF و FOB و FAS و تحویل کالا در محل وقوع کالا (در انبار فروشنده یا محل تولید کالا) یا در بندر کشور فروشنده یا در انبار محل فعالیت خریدار یا بندر کشور خریدار و عبارات و واژه های مربوط به حمل و نقل کانتینری ، و آثار حقوقی آنها .

۲- استناد حمل و نقل کالا

۳- فروش کالا در هنگام حمل (روی دریا یا روی جاده)

بخش دوم

۱- شرایط و روشهای هماهنگ و متعدد الشکل نمودن معاملات خارجی (صادراتی) استاندارد نمودن آنها و سازمان های مربوطه (هماهنگ کننده شرایط)

- سازمانهای بین المللی مربوط به بازرگانی بین المللی (آسپیتزال- آنکتاد- اتفاق تجارت بین الملل- یونیدوریت (UNIDROIT) و معاهدات بین المللی (مانند کنوانسیون ۱۹۸۰ وین و کنوانسیون ۱۹۶۴ لاهه)

بخش سوم

معرفی سازمانهای بازاریابی در خارج از کشور برای شناسائی و معرفی بازار خارجی صادر و وارد کنندگان کالا (مانند شعبه، نمایندگی، شرکتهای فرعی . سازمانهای تجاری مشترک (سازمان بازاریابی مشترک دولتی و خصوصی))

منابع :

- Honnold, John, Uniform Law for International Sale Under the 1980 United Nations Convention, Kluwer and Taxation Publishers, 2nd ed. 1987
- Vanhoute, Hans, The law of International Trade, London, Sweet & Maxwell, 1995
- Jones, J . Wite and Riberts Summer, Uniform Commercial Code, Handbook Series, Weot Publishing Co., 1980
- Sassoon, David M., The Origin of F.O.B. and C.I.F. Terms and the Factors Influencing Their Choice, [1967] J.B.L.32
- Wooldrige, Frank, The Kinds of F.O.B Contracts: in Law and International Trade, Festschrift fur Clive. Schmitthoff, Frank art , 1973, 383.
- Sassoon and Merren, C.I.F and F.O.B Contracts, (British Shipping Laws, Vol.5.3rd.ed., 1984)
- Clive M. Schmitthof Export Trade, the Law and Practice of International Trade, 9th ed., Stevens & Sons, 1990. PP.336 et Seq.

اینکوترمز ۹۰ «شرایط بازرگانی بین المللی» ، ترجمه و چاپ انتشارات کمیته ایرانی اتفاق بازرگانی بین المللی (ICC , Incoterms

عنوان درس: بیع بین الملل (۲)

شماره درس: ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه‌نیاز: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

در این درس عهدهنامه های بین المللی ناظر بر بیع بین الملل و همچنین قواعد حقوقی ماهوی داخلی مورد بحث و بررسی و تطبیق قرار خواهند گرفت.

سر فصل:

- ۱- تشکیل قرارداد بیع (ایجاب و قبول و سایر عناصر)
- ۲- فرس ماژور و فراستریشن و آثار آنها بر مسئولیت خریدار و فروشنده
- ۳- بررسی عهد نامه ۱۹۸۰ سازمان ملل متحد (وین) درخصوص قرارداد بیع بین الملل کالا.

منابع:

- Hein Kotz & Axel Flessner, European Contract Law, (Translated by Tony Weir), Clarendon Press, Oxford, 1997.
- P.M .Hall, Unconscionable Contracts and Economic Duress(1985).
- B. Nicholas, French Law of Contract (1982).
- Honnold, J., Uniform Law for International Sale Under the 1980 United Nations Convention, Kluwer, 2nd ed. 1987.
- Nicholas, B., French law of Contract, London, Stevens & Sons, 1986.
- Beanel, L., Some Rules Relating to the Formation of Contracts, Commercial Law Journal, 89 [1984], p.386.
- Cigoj, S., International Sales: Formation of Contract, Netherlands International Law Review, 23 [1976]. P.257.
- Kelso, J.C., The United Nations Convention on Contract For the International Sale of Goods; Contract Formation and the Battle of Forms, Colombia Journal of Transnational Law, 21 [1985]. P.529.
- Lagergren, G., A Uniform Law of International Sale of Goods, Journal of Business Law, 1985, P.131.

- H. Kritzer, Albert, Guide to Practical Application of the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Kluwer Law Taxation Publishers, Deventor, Boston 1993.
- Marsh. P.D.V. Gower, Comparative Contract Law, England, France, Germany, 1994.

عنوان درس: مالیه و تضمینهای بازرگانی بین المللی

شماره درس: ۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

در این درس نحوه پرداخت پول و بهای قراردادهای بین المللی و سایر مسائل پولی این قرارداد ها تدریس خواهد شد. همچنین دانشجویان باضمانات نامه ها و تضمینهایی که در بازرگانی بین المللی چه در صادرات و چه در واردات مطرح می باشند آشنا خواهند شد.

سرفصل :

۱-اسناد قابل انتقال یا قابل مبادله

الف_ برات خارجی

ب_ برات بین المللی

ج_ ماهیت برات و اقسام براتها

۲-اعتبارات اسنادی

الف_ خصوصیات اعتبارات اسنادی

ب_ عرف و رویه متحده شکل اعتبارات اسنادی

ج_ مراحل مختلف معاملات اعتبارات اسنادی

د_ استقلال اعتبارات اسنادی

ه - تاریخ انقضای اعتبارات اسنادی

و_ انواع اعتبارات اسنادی

ز_ اعتبارات قابل استرداد و غیر قابل استرداد

ح_ اعتبارات تایید شده و تایید نشده

ت_ کلاهبرداری در ارتباط با اعتبارات اسنادی

۳-تضمينهای بانکی و سایر قراردادهای تضمینی

الف_ تضمینهای بانکی فراهم شده توسط خریدار

ب_ تضمینهای بانکی فراهم شده توسط فروشنده

ج_ تضمینهای اجرای قرارداد و دریافت وجه تضمین با درخواست ذینفع

د_ تضمینهای کوتاه مدت و تضمینهای میان و بلند مدت

منابع:

- F.M.Ventris, Bankers Documentary Credits (2nd ed., 1983); Michael Rowe, Letters of Credit (1985).
- ICC Brochure 400, the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits 1983.
- Clive M. Schmitthoff, Confirmation in Export Transactions, [1957] J.B.L.17.
- Clive M. Schmitthoffs Export Trade, the Law and Practice of International Trade 9th ed., Stevens & Sons, 1990, pp. 336 et seq.
- K.L. Koh (Ed), International Banking and Corporate Financial Operations (1989).
- P. Wood, Law and Practice of International Finance, (1980).
- A.A. Fatouros, Government Guarantees to Foreign Investors (1962).
- Paul Todd, Contracts for the Carriage of Goods by Sea, BSP Professional Books, 1988.

عنوان درس: حقوق نفت و گاز

شماره درس: ۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

نوع درس: الازمی

هدف:

در این درس دانشجویان با مسائل مختلف حقوقی که در زمینه های متنوع نفتی مطرح هستند از منابع نفتی و اکتشافات واستخراج نفت تا فروش فرآورده های مختلف آن آشنا خواهند شد. همچنین قواعد و مقررات حقوقی سازمان اوپک (کشورهای صادر کننده نفت) و قطعنامه های آن مورد تحلیل قرار خواهند گرفت.

سرفصل:

الف) سازمان اوپک

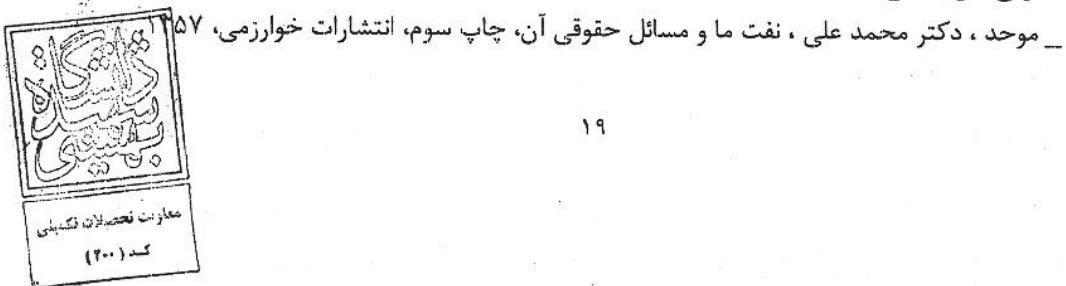
ساختار سازمان اوپک و اساسنامه آن
قطعنامه های کنفرانس اوپک (بررسی الزمات حقوقی قطعنامه های اولیه کنفرانس اوپک)

ب) حقوق نفت و گاز

۱. مالکیت منابع نفت و گاز
۲. منابع نفت و گاز در زیر آبهای ساحلی و فلات قاره
۳. منابع نفت و گاز دریایی در خارج از آبهای ساحلی و فلات قاره
۴. درآمد دولت از قراردادهای نفت و گاز
۵. ماهیت و ویژگیهای قراردادهای نفتی و گاز
۶. قرارداد و اگذاری، کشف و بهره برداری منابع نفت و گاز و قراردادهای کنسرسیوم
۷. قرارداد فروش نفت گاز و قرارداد بیع متقابل
۸. مسئولیت ناشی از آلودگی های نفتی

منابع:

موحد، دکتر محمد علی، درسهایی از داوریهای نفتی، جلد اول، چاپ اول، انتشارات دفتر خدمات حقوقی بین المللی، ۱۳۷۴.

- اهری، حسین، قراردادهای نفتی، قیمت و درآمد نفت، ۱۳۴۹.
- روحانی، فواد، تاریخ ملی شدن صنعت نفت ایران، ۱۳۵۲.
- منصوری، محمود، مبانی حقوقی و شرایط عمومی قراردادهای نفتی خاورمیانه، ۱۳۵۰.

- Ghadur, Fariborz, the Evolution of OPEC Strategy, Lexington Books, 1977.
- Blair, John M. The Control of Oil, Pantheon Books, New York, 1976.
- Glass George, Contract Versus Concession, M.E.E.S, 1968.
- Longrigg S.H., Oil in the Middle East, 3rd ed, Oxford U.P. 1968.
- Mughrabi, Muhammed, the PERMANENT Sovereignty Over RESOURCES: A Study of Middle East Oil Concession and Legal Change, Beirut 1966.
- OECD, the Exploration and Exploitation of Crude Oil and Natural Gas, Paris, 1973.
- M. Arsanjani, International Regulation of Internal Resources (1981).
- T.C. Daintith (Ed), The Legal Character of Petroleum Licences: A Comparative Study, (1981).
- A.W. Ford, The Anglo- Iranian Oil Dispute of 1951-1952, (1954).
- S.K Ghosh, The Anglo- Iranian Oil Dispute, (1960).
- K. Hossein, Law and Policy in Petroleum Development, (1979).
- M.S. Rajan, Sovereignty Over Natural Resources, (1979)
- R. Rochmat, Contractual Arrangements in Oil and Gas Mining Enterprises in Indonesia, (1981).
- E.S Schanze, Mining Ventures in Developing Countries, (1981).
- U.N.C.T.C., Alternative Agreements for Petroleum Development, (1982).
- Anon, Dispute Settlement Provision in Concession Agreement, Arbitration Journal, 15 (1960) pp. 80-87.
- Catton , H. The Law of Oil Concession in the Middle East and North Africa, Oceana Publications, Inc. 1967.
- Hossein, K. and Subrataroy Chowdhury, Permanent Sovereignty Over Natural Resources in Internal Law, France, 1984.
- Hossein, k. (ed), Legal Aspects of the New International Economic Order, London, Frances Printer ,1980.
- Hossein, K., Law and Policy in Peteroleum Development, London, Frances Printer 1979.
- Van Mehren, R.B., D.W. Rivkin, Contracts for the International Sale of Minerals, Journal of International Arbitration, 1985, pp 49-67.
- Wall, E.H., The Iranian-Italian Oil Agreement of 1957, I.C.L.Q., 7 (1958), P736-752.

عنوان درس: داوری بازرگانی بین المللی

شماره درس: ۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

در این درس هدف آن است که چگونگی حل و فصل اختلافات ناشی از مبادلات بازرگانی بین المللی بین دست اندر کاران مطرح شود . مناسبترین شیوه میتواند داوری باشد ، لذا جوانب مختلف اسلوب داوری وشیوه اداره و اجرای آن و همچنین شناسائی و اجرای آراء داوری بازرگانی بحث و تدریس خواهد شد.

سر فصل:

- ۱_ مفهوم و ماهیت داوری و معرفی آن بعنوان یک شیوه حل و فصل اختلاف در دعاوی بازرگانی بین المللی
  - ۲_ توافقنامه داوری
  - ۳_ آیین داوری و تشکیل دیوان داوری
- الف) داوریهای سازمانی (مانند ICSID, UNCITRAL, ICC و مراکز داوری چند کشور مختلف)
- ب) داوریهای موردنی
- ۴_ داوری در دیوان دعاوی ایران و ایالات متحده آمریکا
  - ۵_ اجرای آراء داوری خارجی

منابع:

- B. Audit, State Contracts and Transnational Arbitration, (1988).
- J. Cherian, Investment Contracts and Arbitration, (1975).
- W. Craig, W. Park and J. Paulsson, International Chamber of Commerce Arbitration.
- H. Feller, The Mexican Claims Commission 1923-1934, (1935).
- I.C.C., International Arbitration : 60 Years On, (1984).
- I.C.S.I.D., Documents Concerning the Origin and the Formulation of the Convention (Vol.2).
- I.C.S.I.D., History of the Convention (Vol.2)
- J.D.M. Lew (Ed.), Contemporary Problems in International Arbitration (1986).

- J.D.M. Lew, Applicable Law in International Commercial Arbitration (1978).
- Redfern, and M. Hunter, Law and Practice of International Commercial Arbitration (1986).
- P. Sanders (Ed.), International Arbitration.
- S.M. Schwebel, International Arbitration: Three Silent Problems, (1986).
- D. Shea, The Calvo Clause, (1955).
- C. Schreuer, State Immunity: Recent Developments, (1987).
- C.J. Lewis, State and Diplomatic Immunity, (1985)
- David, R., Arbitration in International Trade, (1985), Deventer.
- Sanders (ed.), International Commercial Arbitration (1956-65)
- Redfern, A. and M. Hunter: Law and Practice of International Commercial Arbitration, Sweet & Maxwell (1986).
- Van Den Berg, A. Jan, The New York Arbitration Convention of 1958, (T.M.C. Asser Institute- The Hague- Kluwer). 1981.
- Wetter , J., International Arbitral Process, Public and Private, 1979.(5 Volumes).
- R.B. Lillich (Ed.), The Iran-United States Claims Tribunal, 1981-1983, (1984).
- W. Peter, Arbitration and Renegotiation of International Investment Agreements, (1986).
- Sanders, P. (ed) International Arbitration (1967) Hague, Nijhoff.
- Vagts, D.F., Coercion and Foreign Investment Rearrangements, 72 A.J.I., 1978, P.17-36.

عنوان درس: حقوق شرکت‌ها و موسسات تجاری چند ملیتی

شماره درس: ۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

در این درس به بررسی ماهیت شرکتهای چند ملیتی و چگونگی فعالیت آنها در کشورهای دیگر و همچنین تاثیر و نقش آنها بر وضعیت کشوری که در آنجا فعالیت میکنند (از هر جهت) پرداخته خواهد شد. بعلاوه بررسی خواهد گردید چنانچه شرکتهایی در صحنه بین المللی ورشکسته شوند با چه قواعد و معیارهای حقوقی با آنها برخورد خواهد شد.

سرفصل:

الف) شرکت چند ملیتی

- ۱- تعریف و تشکیل یک شرکت چند ملیتی یا فرامالی (شعبات شرکت در خارج) و تابعیت آنها
- ۲- اساسنامه شرکت چند ملیتی
- ۳- قراردادهایی که شرکتها مجاز به انعقاد آنها نیستند یا خارج از حدود اختیارات خود با خارجیها منعقد میکنند (حمایت از طرف خارجی قرارداد که از این محدودیت‌ها آگاه نیست)
- ۴- قانون حاکم بر فعالیت‌های شرکت چند ملیتی یا فرامالی
- ۵- شرکتهای فرا ملی جهان
- ۶- ورود و استقرار شرکت فرا ملی در یک کشور و چگونگی کنترل آن در کشور میزبان
- ۷- خاتمه فعالیت شرکتهای فرا ملی در یک کشور میزبان
- ۸- سازمانهای بین المللی (سازمان ملل متحد، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، سازمان بین المللی کار، سازمانهای منطقه‌ای بین المللی) و شرکتهای چند ملیتی
- ۹- بررسی قواعد پیش نویس قانون شرکتهای چند ملیتی توسط سازمان ملل متحد و OECD (OECD Guideline)

ب) سازمانهای مشارکتی در بازارگانی بین المللی

- ۱- کنسرسیوم
- ۲- جوینت ونچر و ماهیت حقوقی آن
- ۳- انواع جوینت ونچر
- ۴- انواع سرمایه گذاری مشترک در جوینت ونچر شرکتی

ج) ورشکستگی بین المللی

۱. تعریف ورشکستگی بین المللی
۲. کشور محل اقامه دعوی ورشکستگی
۳. قانون حاکم بر دعوی ورشکستگی
۴. اثر دعوی ورشکستگی در سایر کشورهایی که شرکت در آنجا فعالیت می کند
۵. مدیر تصفیه و حدود اختیارات او در کشورهایی که ورشکسته در آنجا فعالیت می کند.
۶. بررسی یک عهد نامه ورشکستگی بین المللی (در اتحادیه مشترک اروپا)

منابع :

- ثمر بخش . الف، شرکت های چند ملیتی و استقلال ملی « نمونه شیلی »، انتشارات دانشگاه ملی ایران ، ۱۳۵۸
- رهنما ، سعید ، شرکت های چند ملیتی و کشورهای توسعه نیافته ، انتشارات بهاران ، چاپ اول ۱۳۵۷
- سریزی، پل و دیگران ، شرکتهای چند ملیتی ، ترجمه سهراب بهداد ، موسسه انتشارات علمی دانشگاه صنعتی شریف ، ۱۳۵۸
- نصیری ، دکتر مرتضی، حقوق چند ملیتی، نشر دانش امروز وابسته به موسسه انتشارات امیرکبیر ، چاپ اول ۱۳۷۰

- Clapham, Micheal, Multinational Enterprises and Nation States, the Athlone Press, 1975.
- La Palombara, Joseph and Blank Stephen, Multinational Corporations and National Elites: A Study in Tensions, the Conference Board INC, 1976.
- Rubner, Alex, The Might of the Multinationals; the Rise and Fall of the Corporate Legend, Praneger Publishers, New York, 1990.
- United Nations Conference on Trade and Development, World Investment Report 2000: Cross-Border Mergers and Acquisitions and Development, UN Publications, New York and Geneva, 2000.
- Wolfgang G. Friedman, Kalmanoff, George, Joint International Business Ventures, Colombia University Press, 1961.
- K. Acquaah, International Regulation of Transnational Corporations (1986).
- N. Horn (Ed.), Legal Problems of Cods of Conduct for Multinational Enterprises (1978).

- I. Seidl- Hohenveldern, Corporation in and Under International Law, (1987).
- K. Summonds, Multinational Corporations Law.
  - Abi- Saab , M.G., The International Law of Multinational Corporations : A Critique of American Legal Doctrine , 2 Annals of International Studies, (1971) , P.9
  - NELSON, R.N., Corporate Development in the Middle East, London: Oyez, 1978.
  - all, G. W. (ed.) Global Companies : the Political Economy of World Business, 1975 American Assembly, Columbia University .
  - Horn, N. (ed.), Legal Problems of Codes of Conduct for Multinational Enterprises Kluwer, 1980, Vol.1
  - Kuusi, J: The Host State and Transnational Corporations, (1979), Saxon Hous,

عنوان درس: بیمه های بازرگانی بین المللی

شماره درس: ۷

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

هدف از این درس آشنائی دانشجویان با انواع بیمه هایی است که در بازار معاملات بین المللی وجود دارند.
در این درس قواعد عمده حقوقی این بیمه ها برای دانشجویان تحلیل خواهد شد.

سرفصل:

۱- انواع بیمه

الف - بیمه توسعه صادرات

ب - بیمه هایی که دولتها ارائه می دهند، (بیمه های دولتی)

ج - بیمه هایی که اشخاص خصوصی ارائه می دهند، (بیمه های خصوصی)

د - بیمه های مربوط به ورشکستگی خریداران خارجی

۲- بیمه های دریایی و هوایی

الف - ضرر و خطرهایی که این بیمه ها می پوشانند،

ب - بارنامه های هوایی و دریایی تحت پوشش بیمه،

ج - قراردادهای بیمه دریایی و هوایی،

د - ذکر بیمه در قرارداد اصلی و قرارداد مستقل بیمه،

منابع:

- Robert M. Mekin And Andrew Mc Gee, Insurance Contract Law, Surrey-Publications Ltd, 1989.

- Mark S. W. Hoyle: The Law of International Trade, London, the Loureate Press, 1981.
- R.H. Brown: Marine Insurance, London, Witherby & Co. Ltd, 1986.
- Hugo Tiberg, The Law of Demurrage, London, Stevens & Sons, 1979.
- Marine Claim, study course, 200 m/083, The Cii, Tumion Service, 1985.
- Alex L. Parks, The Law And Practice of Marine Insurance And Average, London, Stevens & Sons, 1988.
- Arnould, The Law of Marine Insurance and Average, 16th ed., 1981.
- V. Dover, A Handbook of Marine Insurance, 8th ed., London, H.F. and G. Witherby Ltd., 1975.

عنوان درس: مقررات جهانی و بین المللی تجارت (WTO)

شماره درس: ۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه‌نگار: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

در این درس برای دانشجویان روش خواهد گردید که در سطح جهان چه مقرراتی برای بازارگانی خارجی کشورها وجود دارد. سئوالاتی نظیر: سازمان تجارت جهانی چیست و چه نقشی در بازارگانی بین المللی دارد؟ یا معاهدات دو جانبه و چند جانبه اقتصادی - بازارگانی بین کشورها چیست و چگونه عمل می‌کنند؟ تبیین و روشن خواهند شد.

سرفصل:

الف - سازمان تجارت جهانی

۱ - توافقنامه موسس سازمان تجارت جهانی

۲ - قواعد و اصول حقوقی توافقنامه کلی در خصوص تجارت و تعرفه‌ها (گات)

۳ - قواعد حقوقی توافقنامه جنبه‌های تجاری مرتبط با حقوق اموال معنوی

۴ - قواعد حقوقی توافقنامه کلی تجارت خدمات

۵ - قواعد و آیین حل اختلاف در سازمان تجارت جهانی

ب - توافقنامه‌ها و عهده‌نامه‌های سرمایه‌گذاری خارجی چند جانبه و دو جانبه

منابع:

- Jackson, J.H., The World Trading System: Law and Policy of International Economic Relations, 2nd ed. (Cambridge, Mass., 1997).
- Jackson, J.H., Dispute Settlement and the WTO: Emerging Problems, (1998) 1, Journal of International Economic Law 329.
- Hudec, R., The GATT Legal System and World Trade Diplomacy (New York, 1975)
- Long, O., Law and Its Limitations in the GATT Multilateral Trade System.

- Komuro, N., The WTO Dispute Settlement Mechanism – Coverage and Procedure, (1995) Journal of World Trade, 5.
- Peteresmann, E. U. (ed), International Trade, Law and the GATT/WTO Dispute Settlement System (London, 1997).
- McGovern, E., International Trade Regulation (Exeter, 1995, loose – leaf)
- R.P. Anand, Confrontation or Cooperation: International Law and Developing Countries, (1987).
- M.Bulajic, Principles of International Development Law, (1986).
- P. Burnell. Economic Nationalism in the Third World, (1986).
- D. Chr. Dicke (Ed), Foreign Investment in the Present and a New International Economic Order, (1987).
- C. Oman, New Forms of International Investment in Developing Countries (O.C.E.D.,1984).

عنوان درس: حقوق حمل و نقل دریایی کالا

شماره درس: ۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

امروزه در بازرگانی بین المللی ، حمل و نقل کالا از طریق دریا نقش بسیار بزرگی را ایفا می نماید و مسائل حقوقی متنوعی را با خود دارد . هدف از این درس بررسی حقوقی این نقش و تحلیل مسائل حقوقی و معاهدات بین المللی مطرح در این زمینه می باشد . بدینهی است قواعد حقوقی ایران مورد مقایسه و تطبیق با قواعد حقوقی بین المللی قرار خواهند گرفت.

سرفصل:

الف - حمل دریایی کالا در بازرگانی بین المللی

- ۱ - از طریق انعقاد قرار داد اجره کشتی (charterparty) – انواع قراردادهای اجره کشتی
  - سند قرار داد
  - طرفین قرارداد
  - مسئولیت طرفین
  - تعهدات ضمنی موجز (تعهد به قابلیت دریانوری کشتی ، عدم انحراف از مسیر و ...)
  - تعهدات مستاجر (تعهد به معرفی بندر امن – تعهد به یارگیری و تخلیه)
  - دموژا
  - خسارات معطلی کشتی
  - شروط استثناء کننده مسئولیت
  - خسارات مشترک

۲ - از طریق انعقاد قرار داد حمل و نقل دریایی

- بارنامه دریایی (انواع و ماهیت آن)
- طرفین قرارداد
- کنوانسیونهای مربوطه از جمله Ham.R.,H.V.R.,H.R. و قلمرو اعمال آنها

معاونت نویسندگان تتمیلی
کد (۲۰۰)

- وظایف و تعهدات متصدی حمل و نقل
- موارد مسئولیت، معافیت از مسئولیت و محدودیت مسئولیت و میزان مسئولیت متصدی حمل و نقل در خصوص گم شدن یا خسارت واردہ به کالاها

ب - حمل و نقل مرکب (Multimodal Carriage)

- 1 - جریان تجارت در حمل و نقل مرکب
- 2 - مسائل حقوقی حمل و نقل مرکب
- 3 - مسئولیت عامل حمل و نقل مرکب
- 4 - اسناد مورد استفاده در این حمل و نقل
- 5 - یک عهدنامه UN در این خصوص وجود دارد . (کنوانسیون حمل و نقل مرکب بین المللی کالا مصوب ۲۴ می ۱۹۸۰، ژنو)

منابع :

- ریاست جمهوری (اداره قوانین و مقررات)، مجموعه کنوانسیونهای بین المللی الحاقی دولت ایران ، جلد چهارم راجع به حمل و نقل هوایی ، دریایی و زمینی ، تهران ۱۳۷۷.
- برنامه و نقش آن در تجارت بین المللی ، انتشارات کمیته ایرانی اطاق بازرگانی بین المللی ۱۳۶۲
- اینکوترمز ۱۹۹۰، از انتشارات کمیته ایرانی اتاق بازرگانی.
- قهرمانیان، شاهین، حمل کالا با راه آهن و زمین ، حدود مسئولیت ها ، مجله صنعت حمل و نقل شماره های ۱۹ و ۲۰.
- محمد زاده وارقانی ، دکتر علیرضا، کنوانسیونهای سازمان ملل متحد در مورد حمل و نقل مرکب بین المللی کالا ، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی تهران ، شماره ۴۱، پائیز ۷۷.
- عملیات بندری و کانتینری ، سازمان بنادر و کشتیرانی ، مرکز آموزش شهید رجایی ، بندر عباس ، جزو آموزشی
- مقررات متحده شکل اعتبارات اسنادی (UCP 500)، ترجمه محمد صالح ذوقی ، انتشارات کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی ، چاپ سوم ، ۱۳۷۷
- Carver's Carriage by Sea, Vol. 1, 13th ed. Steven & Sons, London, 1982.
- Wilson, John, Carriage of Goods by Sea, 2nd ed. Pitman publishing, Glasgow 1993.
- Dockray, Martin, Case and Material on the Carriage of Goods by Sea, Professional Book Ltd, London,
- Schmithoff, Clive Charles Worth, Business Law, 15th ed., Sweet & Maxwell, London, 1991

- Scrotton on Charteparties and Bill of Lading, 20th ed., Sweet and Maxwell, London 1996.
- M.D. Booker, Containers: Conditions, Law and Practice and Use, Twichenham, England, 1987.
- Chorley and Gilds, Shipping Law, 8th ed., Pitman Publishing, Northampton England, 1988.
- Robert Grime, Shipping Law, Sweet & Maxwell London, 1978.
- E. H. Ivamy, Carriage of Goods by Sea, Butterworth, London, 1990.

عنوان درس: حقوق حمل و نقل هوایی و زمینی کالا در بازارگانی بین الملل

شماره درس: ۱۰

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف :

هدف از این درس آگاه نمودن دانشجویان از قواعد حقوقی عهد نامه های بین المللی است که در زمینه حمل و نقل هوایی و زمینی کالا وجود دارد . تطبیقی از این فواد با قواعد موجود در سیستم حقوقی ایران بعمل خواهد آمد .

سرفصل :

الف - حمل کالا از طریق هوا (حمل هوایی کالا)

۱- بارنامه هوایی

۲- مسئولیت متصدی حمل و نقل هوایی کالا

۳- عهد نامه های ورشو درخصوص حمل کالا، قواعد حمل کالا که توسط کشورهای عضو تجمع حمل و نقل هوایی بین المللی (IATA) International Air Transport Associate

ب - حمل زمینی کالا

۱- حمل جاده ای

۲- حمل و نقل بین المللی جاده ای تحت «کنوانسیون قرارداد حمل بین المللی جاده ای کالا» [CMR]

Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road
امضا شده در زنو در سال ۱۹۵۶، و پروتکل اصلاحی در ۱۹۸۷/۵/۱۵ که ایران در سال ۱۳۷۶ به آنها ملحق شده است

۳- بارنامه جاده ای و مسئولیت متصدی حمل

۴- حمل ریلی، حمل و نقل ریلی بین المللی تحت کنوانسیون - CIM 1970 و Convention on Carriage of Good by Rail, 1970 and COTIF, 1980

مذیع :

-رباست جمهوری (اداره قوانین و مقررات)، مجموعه کنوانسیون های بین المللی لحقی دولت ایران،
ا جلد چهارم راجع به حمل و نقل هوایی، دریایی و زمینی، تهران ۱۳۷۷
- سازمان هوایی کشوری (دفتر حقوقی و امور بین الملل)، مجموعه قوانین و مقررات هوایی کشوری با آخرين اصلاحات و الحالات چاپ اول تهران ۱۳۷۵
- قهرمانیان شاهین، حمل کالا با راه آهن، حدود مسئولیت ها، مجله صنعت حمل و نقل، شماره ۲۰۰

- Shawcross & Beament , Air Law, Vol. I, Butterworth, London, 1988.
- Renep M. The Liability Regime of the International Carriage, U.K, 1981.
- Glasce D.A., Introduction to the Law of Carriage of Goods, Sweet & Maxwell, 1989.

عنوان درس: تعارض قوانین اطبیقی و صلاحیت بین المللی دادگاهها

شماره درس: ۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه‌نیاز: ندارد

نوع درس: ازامی

هدف:

در هنگام انعقاد قراردادهای بین المللی و بعد از آن در هنگام بروز اختلاف بین طرفین قراردادها بحث دادگاه صالح و قانون حاکم از مسائل پیچیده و غامض می‌باشد. سیتمهای حقوقی مختلف قواعد تعارض قوین متفاوت در این زمینه دارند. هدف از این درس این است که موضوع دادگاه صالح و قانون حکم در چند کشور مهم جهان (بخصوص کشورهایی که بیشتر طرف معاملات بازارگانی ایران فرار دارد) مورد بحث قرار می‌گیرد و در این درس همچینی به چگونگی اجرای احکام خارجی در دعاوی بازارگانی ایران فرار دارد مورد بحث قرار گیرد. این درس همچینی به بحث و بررسی چگونگی اجرای احکام خارجی در دعاوی بازارگانی در چند کشور پرداخته خواهد شد.

سرفصل:

- ۱ - قانون حاکم بر تعهدات قراردادی در کشورهای عضو اتحادیه مشترک اروپا
- ۲ - قانون حاکم بر تعهدات قراردادی در کشورهای آمریکای شمالی
- ۳ - قانون حاکم بر تعهدات قراردادی در سوئیس و آمریکا و ایران
- ۴ - قانون حاکم بر دعوی در داوریهای بازارگانی بین المللی
- ۵ - صلاحیت بین المللی دادگاهها در کشورهای عضو اتحادیه مشترک اروپا - سوئیس آمریکا و ایران
- ۶ - اجرای احکام خارجی در کشورهای عضو اتحادیه مشترک اروپا، سوئیس، آمریکا و ایران

منابع:

- Dicey and Morris on the Conflict of Laws. 11th ed., Sweet and Maxwell, 1991.
- G.C. Cheshire and P.M North, Private International Law, (11th ed., 1988).
- J.G McCleod, Conflict of Laws, (1983).
- Lask & Stone, Conflict of Laws in the European Community, Professional

Books Limited, 1987.

- J.J. Fawcett, Declining Jurisdiction in Private International Law, Clarendon Press, Oxford, 1995.
- Nygh, Peter, Autonomy in International Contracts, Clarendon Press, Oxford, 1999.
- Tetley, William, International Conflict oF Laws, International Shipping Publications, 1994.

عنوان درس: قراردادهای بین المللی

شماره درس: ۱۲

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

در این درس ماهیت قراردادهای بین المللی منعقده بین اشخاص خصوصی و دولتها مورد بررسی قرار خواهد گرفت. همچنین دانشجویان آگاه خواهند شد که آیا دولتها می توانند قراردادهای خود با اشخاص خارجی را یکطرفه لغو و تعهدات خود را نقض نمایند. در این درس همچنین مباحثی چون اصل عمل دولتها، مصونیت دولتها، مصادره اموال طرف های خارجی قراردادها برای دانشجویان روشن خواهد شد.

سرفصل:

- ۱- انواع قراردادهای بین المللی (قراردادهای خرید و فروش ، قراردادهای سرمایه‌گذاری ، قراردادهای طویل المدت)
- ۲- ویژگیهای شکلی و طرز تنظیم قراردادهای بین المللی
- ۳- ماهیت قراردادهایی که دولتها با اشخاص خصوصی خارجی منعقد می نمایند
- ۴- قاعده های مصونیت دولتها و عمل دولتها در ارتباط با دعاوی قراردادهای بازارگانی بین المللی دولتها (در قراردادهای دولتی)
- ۵- لغو قراردادهای خصوصی و دولتی توسط دولت کشور میزان (مصادره اموال خارجی هایی که در کشور میزان به امور قراردادهای بازارگانی و اقتصادی اشتغال دارند)

منابع:

- C. Schreuer, State Immunity: Recent Developments, (1987).
- C.J. Lewis , State and Diplomatic Immunity, (1985).
- D. shea, The Calvo Clause, (1955).
- Badr, G.M, State Immunity: An Analytical View, the Hague, Martinus Nijhoff, 1984.
- Sucharitkyl, S. State Immunities and Trading Activities in International Law, Stevens, 1959.

- Sornarajah, M., The Pursuit of Nationalized Property, Nijhoff, 1986.
- Michael Singers, The Act of State Doctrine of the U.K: An Analysis with Comparison to U.S. Practice, (1981) 75 A.J.I.L. 283.
- Scheruer, C.H, State Immunity: Some Recent Development, Grotius Publications Ltd, 1988.
- Verdross, A., Quasi International Agreements and International Economic Transaction, The Year Book of World Affairs, 18(1964) P.230-247.

عنوان درس: حقوق تجارت الکترونیکی

شماره درس: ۱۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

امروزه حجم زیادی از معاملات تجاری در سطح بین الملل از طریق اینترنت و پست الکترونیک صورت می‌گیرد، و در کشور ما هم این طریقه داد و ستد در حال شکل گیری است و لازم است که دانشجویان دوره حقوق تجارت بین الملل به جنبه‌های حقوقی این روش اگاه باشند و اطلاعات لازم در این زمینه را داشته باشند.

سرفصل:

- ۱- ساده سازی روش‌های تجارت و شیوه انعقاد معاملات الکترونیک
- ۲- ابزار و فناوری اینترنت برای مبادلات بازارگانی الکترونیکی
- ۳- نیازها و الزامات قانونی و همچنین بررسی قواعد و قوانین موجود ایران و برخی از کشورهای دیگر
- ۴- آثار حقوقی قراردادهای الکترونیکی

منابع:

- ۱- ک.ک. باجاج و د. بجای ناک (گردآوری)، از مبادله الکترونیکی اطلاعات [EDI] تا تجارت الکترونیکی، (متجم دکتر ایرج بهنام مجتبهدی)، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، ۱۳۷۶.
- ۲- قوانین و مقررات داخلی و بین المللی تجارت الکترونیکی

- UNCITRAL E-COMMERCE WORK= WWW.CPTECH.ORG/ECOM/UNCITRAL
- The Draft UNCITRAL Model Law for Electronic Commerce: www.pca-cpa.org/ENGLISH/Uncitral
- Report on draft UNCITRAL Contracting 5 dec. 2001. www.ICCWBO.org/home/electronic-Commercer/uncitral-convention-report.asp/

عنوان درس: متون حقوقی به زبان خارجی

شماره درس: ۱۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

نوع درس: الزامی

هدف:

آشنایی دانشجو با متون تخصصی در زمینه حقوق تجارت بین الملل و توانایی استفاده از آنهاست.

سرفصل:

در این درس متون حقوقی شامل اسناد بین المللی، منطقه‌ای و قوانین موضوعه کشورهای توسعه یافته، دکترین و آرای قضایی در زمینه حقوق تجارت بین الملل مورد مطالعه قرار می‌گیرند.

عنوان درس: سمینار

شماره درس: ۱۵

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

نوع درس: الزامی

سمینار که کار تبعی و تحقیق و دنباله دروس تخصصی می باشد با توجه به آئین نامه دوره کارشناسی ارشد (نایپیوسته) درباره موضوعات مربوط به رشته تخصصی با نظر و ارشاد استاد متخصص تهیه می شود و بایستی به صورت مقاله ای با استفاده از انتشارات علمی جدید تنظیم گردد و در جلسه ای که اداره آن به عهده یکی از استادان است با حضور دانشجویان عرضه و مورد بحث و ارزیابی قرار می گیرد.

عنوان درس: پایان نامه

شماره درس: ۱۶

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنبه‌نیاز: ندارد

نوع درس: الزامی

دانشجویان یک موضوع بدین معنی در ارتباط با رشتہ حقوق تجارت بین الملل انتخاب و شورای گروه آن را تصویب خواهد نمود. درخصوص این موضوع دانشجو پایان نامه خود را وفق مقررات نگارش پایان نامه‌های کارشناسی ارشد در مدت مقرر نوشته و از آن دفاع خواهد نمود.

عنوان درس: مسئولیت مدنی در تجارت بین المللی

شماره درس: ۱۷

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

نوع درس: اختیاری

هدف:

در بازرگانی بین المللی بخصوص در داد و ستد کالاهای مختلف ممکن است زیانها و خساراتی از جانب کالا به مصرف کننده آن وارد شود که ناشی از نقص و عیب در تولید کالا باشد. این زیانها و صدمات چگونه جبران خواهد شد و بر اساس چه قاعده و قانونی؟ کشور های مختلف چه راه حل هایی برای جبران دارند؟ بررسی موضوع و پاسخ به این سوالات از اهداف این درس می باشد.

سرفصل:

- ۱- مسئولیت مدنی بین المللی
- ۲- نوع خسارت و زیانهایی که از کالاهای موضوع بیع بین الملل ناشی می شود.
- ۳- تمهیداتی که کشور های مختلف در خصوص خسارتها و زیانهای ناشی از کالاهای صادراتی و وارداتی اندیشیده اند.

منابع:

- Bernits (ULF): Consumer Protection: Aims, Methods Trends in Swedish Consumer Law; Scandinavian Studies in law, vol. 20, 1976.
- Brow Sam, The Product Liability handbook, Van nostrand Reinhold New York, 1991.
- Clark (Alistair M), Product Liability: Sweet and Maxwell, London, 1989.
- Dahle (BORGE), Product Liability in Scandinavian Studies in Law, Vol. 19, 1975.
- Ehlers (P. Nikolai), Products Liability in Germany Today.
- Fawcett (J.J): Product Liability in Private International Law, Academic de Droit International, Recueil des Cours 1993- I Martinus Nijhoff Publishers, 1994.

- Green (A.E) and Bourne (A.J.), Reliability Technology, John Wliey and Sons, Great Britain; 1984.
- Keeton, Owen, Montgomery: Products Liability and Safety, the Foundation Press Inc., 1980.
- Morse (C.G.J.): Products Liability in the Conflict of Laws; Current Legal Problems; Vol. 42, 1989.

عنوان درس: کلیات حقوق مالکیت فکری

شماره درس: ۱۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

نوع درس: اختیاری

هدف:

هدف از این درس آشنایی کلی و مقدماتی دانشجویان با موضوعات مختلف مربوط به حقوق مالکیت فکری است. آنها با حقوقی مربوط به آثار ادبی، هنری و پدیدآورندگان و صاحبان آثار و همچنین با جنبه‌های حقوقی اختراعات و حقوق مخترعین در صحنه‌های صنعت و بیوتکنولوژی و ژنتیک آشنا خواهند شد. جنبه‌های حقوقی عالیم و نامهای کالاها و نشانهای جغرافیایی از دیگر موضوعاتی است که در این درس آموزش داده خواهد شد. معرفی کی جنبه‌های حقوقی تولید سخت افزارها و نرم افزارها و اطلاعات رایانه‌ای از منظر حقوق موضوعه داخلی و استناد بین‌المللی نیز بعمل خواهد آمد.

سرفصل:

- ۱- مفهوم و شاخه‌های مختلف حقوق مالکیت معنوی
- ۲- پیشینه تاریخی حقوق مالکیت فکری
- ۳- اهمیت اقتصادی حقوق مالکیت فکری
- ۴- مبانی مشروعيت حقوق مالکیت فکری
- ۵- مالکیت فکری بین‌المللی (معرفی توافقنامه‌ها و استناد بین‌المللی و اروپائی (WIPO، TRIPS) مربوط به مالکیت معنوی)

منابع:

- Catherine Colston, Principles of International Property Law, Cavendish Publishing Ltd., 1966.
- Brod Sherman and Lionel Bently, The Marking of Modern Intellectual Property Law: The British Experience 1760-1911, Cambridge University Press, 1999.
- Horacio M. Sfector, An Outline of a Theory Justifying Intellectual and Industrial Property Rights, [1989] 8 EIPR, 270.
- W.R. Gornish, Intellectual Property: Patents, Copyright, Trade Marks and Allied Rights, Butterworths, 4th ed., 1999.

- Paul Gurnsey, International Copyright, Oxford University Press, 2001.
- Ian Muir, European patents Law, Oxford University Press, 1999.
- Philips W. Grubb, Patents for Chemicals, Pharmaceuticals and Biotechnology, Oxford University Press, 1999.
- David Kitchin, et al., Kerly's Law of Trade Marks and Trade Names, Sweet and Maxwell, 2001.
- David Bianbridge, Introduction to Computer law Longman, 4th ed., 2000.
- Mitchell S. Eitel, Microcode Copyright and the Protection of Microprocessors Under Current Intellectual Property Law, Colum. J.L., and Soc. Probs. 1986-87, 53-85
- Peter S. Menell, An Analysis of the Scope of Copyright Protection for Application Programs, Stanford Law Rev. 1989, 1045-1104. vol.41.
- Manender Grewal, Copyright Protection of Computer Software, [1996] & EIPR, 454-458.
- Robert A. Kresiss, Patent Protection for Computer Programs and Mathematical Algorithms: The Constitutional Limitations on Patentable Subject Matter, 1995.
- Puly Tany, The Use of Copyright as a Measure of Innovation Software Application in the Digital Age, [1997] I.P.O. No.1, 71-91.
- Baker and Mckenzie, Guide to Intellectual Property in the Information Technology Industry, London, Sweet and Maxwell, 1998.

عنوان درس: حقوق گمرگی و قواعد صادرات و واردات

شماره درس: ۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

نوع درس: اختیاری

هدف:

در این درس هدف آن است که دانشجویان از مقررات گمرگی برای صادرات و واردات کالا آگاه شوند. برای ورود و خروج یا ترانزیت کالا و برای ترجیح کالا از گمرک موارد بسیاری پیش می‌آید که صاحبان کالا باید ضمانتنامه بسپارند که کلاً آن ضمانتنامه‌ها به ضمانتنامه‌های گمرکی معروف هستند و قصد آن است که دانشجویان از اینگونه ضمانتنامه‌ها آگاه گردند.

سرفصل:

الف - کلیات

- ۱- مقررات دولتی صادرات
- ۲- مجوز صادرات
- ۳- کنترل صادرات
- ۴- کنترل کالاهای اساسی
- ۵- اختیار بازرس و تحقیق و مجازات برای صادرات برخی از کالاهای
- ۶- مجوز فروش مجدد کالا
- ۷- مقررات گمرگی
- ۸- ورود و قبل از ورود کالا
- ۹- تعرفه‌های لازم برای صادرات
- ۱۰- ارجاع کالاهای وارداتی استفاده نشده
- ۱۱- کالاهای ترانزیتی (در حال عبور از کشورها)
- ۱۲- خلاف‌ها یا جرائم گمرگی

ب - ضمانتنامه‌های گمرگی

- ۱- برای ترجیح قطعی کالا در واردات
- ۲- برای ترجیح قطعی کالا در صادرات
- ۳- برای ترجیح غیرقطعی کالا برای ورود موقت کالا
- ۴- برای ترجیح غیرقطعی کالا بابت کالای مرجعی

۵ - برای ترجیح غیرقطعی کالا ترانزیت خارجی کالا

۶ - برای ترجیح غیرقطعی کالا ترانزیت داخلی کالا

منابع :

- William, F. Spaldina, Banker's Credits, 3rd Edition London , 1930.
- Thomas, S. Evelyn, Bank and Customer, London, 3rd Edition, 1947.
- Clive M.Schmitthoffs Export Trade, the Law and Practice of International Trade, Schmitthoff, 9th ed., London, Stevens & Sons, 1990.
- Alassdai Watson, Finance of International Trade, 2nd edition, London, 1981, The Institute of Bankers, 10 Lombard, London E3.
- Wilbert Henry Harfield, Guarantees and Performance Bonds, 4th United States America, 1958.
- Ritam Rodigues & E. Eugene Carter, International Financial Management, 3rd ed., Chicago, 1984.
- Uniform Customs and Practice for Commercial Documentary Credits, (1951 Revision).
- United Nations Commission on International Trade Law, Working Group on International Contract Practices, 12th Session, Vienna, 21 November-2 December 1980.

عنوان درس: حقوق نمایندگی و شعبات فرعی

شماره درس: ۲۰

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

نوع درس: اختیاری

هدف:

در بازگانی بین المللی عمدتاً اشخاص حقوقی فعالیت دارند. این اشخاص معمولاً از طریق نماینده و شعبات فرعی در کشورهای دیگر عمل می‌کنند. در این درس هدف آن است که چگونگی تشکیل و فعالیت نمایندگیها و شعبات فرعی و حقوق و تکالیف اصیل و نماینده در مقابل یکدیگر و در مقابل شخص ثالث مورد بررسی قرار گیرد. در این زمینه مقررات استاد بین المللی نیز مورد مطالعه و تدریس قرار خواهند گرفت.

سرفصل:

- ۱- قرارداد نمایندگی
- ۲- انواع نمایندگی در خارج (یا شعبه در خارج)
- ۳- حقوق و تکالیف نماینده
- ۴- حقوق نماینده در مقابل اصیل
- ۵- خاتمه نمایندگی
- ۶- عهدنامه نمایندگی در بیع بین الملل کالا تهیه شده توسط یونیدو (UNIDROIT) در ژنو در سال ۱۹۸۳
- ۷- مسئولیت نماینده در مقابل شخص ثالث

منابع:

- B.S. Markesinis and R.J.C. Munday, An Outline of Agency, 3rd ed., Butterworth, (1992)
- Clive M. Schmitthoff, Agency in International Trade, A Study in Comparative Law, 129 Recueil des Course, Vol. 1, 1970. 109. 165.

عنوان درس: حقوق انتقال فناوری

شماره درس: ۲۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

نوع درس: اختیاری

هدف:

انتقال فناوری بویژه بین کشور های توسعه یافته و در حال توسعه یکی از اجزاء مهم تشکیل دهنده تجارت بین الملل محسوب می شود و قراردادهای مربوطه از لحاظ حقوقی از اهمیت ویژه ای برخوردارند. نوع فناوریها و دانش فنی جدید و مورد نیاز جوامع مختلف و بخصوص در حال توسعه کشور ما از یکطرف و مسائل و جوانب حقوقی انتقال آنها به کشور های دیگر اهمیت و نیاز مبرم به تدریس این درس را برای آگاهی دانشجویان می رساند.

سرفصل:

- ۱- قرارداد انتقال فناوری
- ۲- مسائل حقوقی انتقال فناوری در اعطای مجوز و واگذاری
- ۳- قواعد و مقررات بین المللی و داخلی مربوط به انتقال فناوری

منابع:

- Jeferies, C.P., Regulation of Transfer of Technology: An Evolution of the UNCTAD Code of Conduct, Harvard Int. Law Journal, 18 (1977). P. 309.
- Chen, Edward K.Y, Intra-Regional Investment and Technology Transfer in the Asian-Pacific Region, a Symposium Report, Tokyo, Asian Productivity Organization, 1994.
- Chen, Main, Managing International Technology Transfer, International Thomson Business Press, 1996.
- Cornish, W.R., Intellectual Property; Patent Copyright, Trade Marks and Allied Rights, London, Sweet and Maxwell, 1989.
- Legal Guide on Drawing up International Contracts for the Construction of Industrial Works, The United Nations Commission on International Trade Law (UNCTRAL), New York, 1988.

دانشگاه تهران
تند (۲۰۰)

- Mansfield, Edwin, Intellectual Property Protection, Foreign Direct Investment, and Technology Transfer, Washington, World Bank, 1994.
  - Manual on Technology Transfer, Negotiation, United Nations Industrial Development Organization, Vienna, 1996.
- Marett, Pual, M.A., Intellectual Property Law, London, Sweet and Maxwell, 1996.

عنوان درس: حقوق رقابت در تجارت بین المللی

شماره درس: ۲۲

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

نوع درس: اختیاری

هدف:

دانشجویان در این درس با جنبه های مختلف رقابت در بازار گانی داخلی و بین المللی آگاه خواهند شد . مسائلی از قبیل اینکه در عرصه بازار گانی رقابت در صحنه داخلی و در صحنه بین المللی چه نقشی دارد و می تواند سالم یا ناسالم باشد و اینکه چگونه باید کنترل و تنظیم شود تا حقوقی از کسی ضایع نشود، مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

سرفصل:

- ۱- تعریف حقوق رقابت
- ۲- اهداف حقوق رقابت
- ۳- انواع اقدامات رقابتی
- ۴- رقابت‌های مشروع و مجاز
- ۵- رقابت‌های ناممشروع و غیر مجاز
- ۶- حقوق رقابت در تجارت در ایران
- ۷- کلیات اقدامات و قواعد حقوق رقابت و ضد رقابت ناممشروع در تجارت در برخی از کشور های دیگر (مثل اعضای EEC)

منابع:

- Assnat Gilles, Anti-Trust Incorporate Conspiracies, [1990] 2 ECLR.
- Edward de Bono, Sur- Petition: Going Beyond Competition, Harper Collins Publisher, 1993.
- E. Hawley, The New Deal and the Problem of Monopoly: A Study in Demonic Ambivalence, 1966.

معاونت نویسندگان فکری
کند (۱۳۴۰)

- P.J. Solt & M. H. der Woude, Exploiting the Internal Market: Co-operation and Competition, Kluwer Law and Taxation Publisher, Deventer, Netherlands, 1988.
- Richard Which, Competition Law, 2nd ed., Butterworths, London, Edinburgh, 1989.
- Alexander W., The ECC Rules of Competition, Kluwer Harrap, Handbooks London, 1973.

تهییه کنندگان و مجریان برنامه دوره کارشناسی ارشد
رشته حقوق تجارت بین الملل

تهییه کنندگان:

- ۱- دکتر گودرز افتخار جهرمی
- ۲- دکتر حمید رضا نیکبخت

مجریان:

- ۱- دکتر گودرز افتخار جهرمی
- ۲- دکتر امیر حسین فخاری
- ۳- دکتر عباس قاسمی حامد
- ۴- دکتر عبدالرسول قدک
- ۵- دکتر حمید رضا نیکبخت

